

PASTORALĂ
LA PRAZNICUL NAȘTERII DOMNULUI, 2018

† **IOAN CASIAN**

din mila lui Dumnezeu

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei

*Iubitului cler și dreptslăvitorilor creștini,
pace și bucurie de la Hristos Domnul,
iar de la noi arhierească binecuvântare.*

*Fraților, după ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri și în multe chipuri,
a vorbit părinților noștri prin prooroci, în zilele acestea mai de pe urmă,
ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moștenitor a toate
și prin care a făcut și veacurile.*

(Evrei 1, 1 - 2)

***Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,***

Înțelegem din cuvintele Sf. Apostol Pavel că toate evenimentele Vechiului Testament s-au constituit într-un dialog al lui Dumnezeu cu omul prin prooroci “în multe rânduri și în multe chipuri.” El și-a găsit împlinirea în grăirea “prin Fiul,” început prin nașterea în timp, după trup, din Fecioara Maria. Marele apostol ne vorbește de o pregătire progresivă a umanității, care s-a desăvârșit la “plinirea vremii.” Dumnezeu acordă un timp omului ca să audă și să întrupeze cuvântul Său vindecător.

Ne putem întreba: de ce omul a avut nevoie de acest timp de pregătire progresivă? Sensul acestei pregătiri ne este descoperit de Părintele Dumitru Stăniloae:

*Profetul dădea omului credința drept certitudine despre existența lui Dumnezeu și
comunica voia Lui. Omul simțea pe Dumnezeu interesat de destinul său și aproape în
actul de naștere și susținere a credinței sale.¹*

Dumnezeu începe prin prooroci să reclădească mai întâi credința în existența Sa, care este temelia vieții omenești reînnoite. De asemenea, Dumnezeu îl încredințează pe om de realitatea dialogului cu El și de interesul permanent al Acestuia în ce-l privește. Dumnezeu reclădește astfel dimensiunea verticală a cuvântului omenesc prin Cuvântul lui Dumnezeu, Logosul. Dumnezeu, prin Fiul Său, îl scoate pe om din orizontalitatea seculară a îndepărtării de Dumnezeu, pentru a-l înălța prin puterea verticală a cuvântului Său. Credința în Dumnezeu devenea baza vieții și etosului uman restaurat.

Care este însă finalitatea concretă a acestui dialog? Spune Sf. Vasile cel Mare:

*Dumnezeu în trup; nu din lucrări delimitate, ca la prooroci, ci avându-și omenitatea
articulată și unită cu Sine Însuși și întorcând la Sine prin trupul înrudit cu noi toată
omenitatea.²*

¹ *Iisus Hristos sau restaurarea omului.* Ed. Omniscop: Craiova 1993, p 98

² *Omilie la Sfânta Naștere a lui Hristos* (p 30) în Sf. Vasile cel Mare. *Omilii inedite & Două cuvinte despre Botez.* Ed. Doxologia: Iași 2012

După marele capadocian, cuvântul lui Dumnezeu are un scop concret – realizarea unirii Lui cu toată umanitatea. Cuvântul, deși esențial în orice relație, rămâne în cele din urmă totuși un element pregător, necesar dar nedeplin, care așteaptă o împlinire concretă ulterioară. Cuvintele proorocilor erau cuvinte pregătitoare, necesare în recludirea relației paradisiace a omului cu Dumnezeu. Cuvintele proorocilor, dincolo de *delimitarea* lor, pregăteau o împlinire *nelimitată* care era unirea firii dumnezeiești cu cea omenească prin întrupare. *Înrudirea lui Dumnezeu* cu întreaga umanitate, expresie a perfecțiunii relației dintre Dumnezeu și om, era finalitatea căutată, iar *dialogul* era mijlocul necesar *aducerii la unitatea în Dumnezeu a totului*.

De ce era necesară această unitate dintre firea dumnezească și cea omenească ne-o spune tot sfântul capadocian:

*Învață taina! Pentru aceasta este Dumnezeu în trup, ca să omoare în Sine moartea care se ascunsese înăuntru.*³

Scopul ultim al acestei restaurări prin întrupare era biruința omului îndumnezeit asupra dușmanului ultim care sălășluia în însăși firea lui – moartea. Ea reprezenta expresia eșecului creaturii în fața vocației spre îndumnezeire la care fusese chemată, de care se îndepărtase prin neascultare și care afectase etosul omului. Absurdul nonsensului morții omului destinat spre veșnicie era înlăturat.

Ce presupune această biruință prin întruparea lui Hristos?

*Învață că pentru aceasta este Dumnezeu în trup, - continuă Sf. Vasile cel Mare - deoarece trebuie să sfințească trupul acesta blestemat, să împuternicească pe cel slăbit, să familiarizeze pe cel înstrăinat de Dumnezeu cu el, să suie în ceruri pe cel căzut din rai.*⁴

Când Dumnezeu reclădește, o face în mod armonios, integral și deplin. În Hristos se reclădesc progresiv *unitatea interior - spirituală* în același timp cu cea *exterior – personală și relațională* a omului; trupul omenesc este reclădit prin sfințenia nepătimitoare și desăvârșită a Trupului lui Hristos; firea cea slăbită este întărită contra asalturilor păcatului și patimilor care i-au împușinat vigoarea inițială; omul este reintrodus în prezența firească și naturală a lui Dumnezeu; și în cele din urmă omul este ridicat și așezat în ceruri – spațiul și timpul deplinei comuniuni a lui Dumnezeu cu omul.

*Într-adevăr, cu El (n.n. – Hristos), omul și omenirea are o pășire maiestuoasă pe o temelie nouă de viață - spune Arhim. Mitrof. Vasile Vasilachi. E o cale cerească a omului cu Dumnezeu. E o chemare universală a întregii omeniri la o nouă și mare unitate, la unirea cu unul și același Dumnezeu. El ne cheamă să ne scuturăm de toate ideologiile și doctrinele omenești care ne despart pe noi oamenii, alcătuind astfel una și aceeași împărăție a lui Dumnezeu, pe unul și același pământ, sub una și aceeași umbră divină.*⁵

În cele din urmă, Dumnezeu nu face altceva decât să reclădească unitatea tuturor în jurul Său. Sfârșirea pătimășă care chinuia existența umană este desființată în Hristos, locul ei fiind luat de unitatea armonioasă a întregului divin – uman. Omului i se redeschide calea spre veșnicie prin pregătirea prin cuvântul dumnezeiesc și prin împlinirea în Întrupare.

Dragi creștini,

Suntem la sfârșitul unui an important pentru noi toți. Este *Anul omagial al unității de credință și de neam* și *Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918*. Cu prilejul celui de-

³ ibidem p 31

⁴ ibidem p 31

⁵ *Ce ne aduce Nașterea Domnului* (p 223 – 224) în *Întreita iubire de Dumnezeu, Biserică și Neam*. Colecția Teologică “Cuvântul Vieții”: New York, 1990

al doilea *Congres al Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei* (29 iunie – 1 iulie) am avut ocazia să prezentăm atât situația de ansamblu a Episcopiei noastre și a prezenței românești în Canada, cât și nevoile misionare și prioritățile pastorale care decurg din ea în duhul unității și dragostei de credință și de neam.

Am avut ocazia să reflectăm în cadrul simpoziunilor consacrate *Centenarului plinătății sufletului românesc* (Montreal, Toronto, Edmonton) asupra rolului și contribuției la Marea Unire din 1918 a diferitelor personalități, precum: *mitropoliții Vladimir Repta, Nicolae Bălan și Pimen Georgescu, patriarhul Miron Cristea, episcopii Roman Ciorogariu, Ioan Ignatie Papp și alții*. Au fost oameni care au scris o istorie nouă, inspirată de credința vie și de eforturile înaintașilor. Prin slujirea și activitatea lor, prin arta și cultura pe care le-au promovat, Biserica a menținut vie flacăra credinței, limba și cultura românească. Biserica, prin slujitorii și credincioșii ei, a știut să întâmpine vicisitudinile vremurilor pentru a purta speranța biruinței finale. Și aceasta nu s-a putut face altfel decât având certitudinea vieții veșnice.

Am primit ca daruri sfintele moaște ale *Sf. Constantin Brâncoveanu și Sf. Grigorie Dascălul*, ale *Sf. Andrei Șaguna și ale Sf. Irodion de la Lainici* ca temelii ale întăririi unității dintre Biserica mamă și parohiile Episcopiei noastre din Canada. Sfinții sunt exemple de mărturie prin cuvânt și faptă a credinței în Dumnezeu.

Anul 2018, bogat în comemorarea atâtor lucruri importante, a fost încununat prin sfințirea *Catedralei Naționale* în 25 noiembrie, care vine să împlinească un gând al românilor mai vechi de un secol. Ea devine expresia vizibilă, atât a credinței în Dumnezeu și a unității naționale, cât și cea a perseverenței unui *popor harnic și credincios*. Anul 2018 a însemnat o trecere palpabilă de la cuvânt la faptă, o întrupare a unui ideal de mult dorit.

Așa cum cuvântul proorocilor și-a găsit finalitatea în Întruparea Fiului lui Dumnezeu, la fel și noi astăzi, într-o societate în care realități precum: disfuncționalitatea, inegalitatea, nedreptatea, violența și superficialitatea sunt încă prezente, să știm să găsim cuvântul potrivit, edificator și unificator, care să întrupeze valorile veșnice ale credinței creștine binefăcătoare. El, adică cuvântul, prin cinste, adevăr, generozitate, bine și frumos, poate reda valorile care pot temei armonios și adevărat viața omului. Cuvântul lui Dumnezeu este chemare și îndemn. La fel să fie și cuvântul nostru: chemare și îndemn la unitate, dragoste și armonie.

La acest moment festiv, dorim să le mulțumim tuturor - *preoți și diaconi, monahi și credincioși simpli* – membri ai parohiilor, misiunilor și mănăstirilor noastre care s-au ostenit pe tot parcursul acestui an 2018 pentru o misiune mai eficientă, pentru o mai bună organizare și funcționare, pentru o mai bună cunoaștere, abordare și soluționare a problemelor cu care ne confruntăm în dorința de a răspândi Cuvântul lui Dumnezeu la tot omul.

Cu ocazia sărbătorilor Nașterii Domnului, Anului Nou și Bobotezei vă doresc cele mai sincere gânduri de unitate, armonie, bucurie, pace și binecuvântare întru Domnul Iisus Hristos.

La Mulți Ani!

Al vostru frate întru rugăciune către Dumnezeu,

† IOAN CASIAN

Saint-Hubert/Montreal, 2018